

Praha 1. 6. 2011

17

Činnost praktických lékařů pro dospělé v roce 2010

Activity of general practitioners for adults in 2010

Souhrn

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2010 v České republice 5 298 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky). Na 1 lékaře pro dospělé připadalo v republikovém průměru 1 620 registrovaných pacientů. Bylo provedeno 37,5 milionu ošetření-vyšetření, z toho preventivní prohlídky představovaly 5,6 %. Zajištění primární péči o dospělou populaci se dlouhodobě výrazně nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení praktických lékařů pro dospělé.

Summary

Primary care for adults in the Czech Republic as of 31. 12. 2010 was provided by 5 298 general practitioners for adults (in full time equivalent). Per 1 GP for adults there were on the average 1 620 registered patients. GPs for adults performed 37.5 million examinations. Preventive examinations represent 5.6 % of the total number. Provision of primary care for adults does not change markedly in long terms, but the age structure of physicians evolves unfavourably.

Aktuální informace o činnosti praktických lékařů pro dospělé čerpá, pokud není uvedeno jinak, z údajů pravidelného ročního sběru dat v rámci Programu statistických zjišťování NZIS, konkrétně z ročního výkazu o činnosti zdravotnických zařízení pro obor praktický lékař pro dospělé. Tento výkaz vyplňuje každá ambulantní ordinace praktického lékaře pro dospělé, včetně ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele. Návratnost výkazů činila ve sledovaném roce 92 %. Relativní ukazatele vztahující se k počtu lékařů byly přepočteny na průměrné roční přepočtené počty lékařů z ročního výkazu (tj. 4 898). Počet lékařů (v tabulce 1) byl převzat z Registru zdravotnických zařízení, věkové složení lékařů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů.

K 31. 12. 2010 v České republice zajišťovalo primární péči o dospělou populaci, dle údajů Registru zdravotnických zařízení, celkem 5 298 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky, včetně smluvních pracovníků).

I nadále dochází ke stárnutí praktických lékařů pro dospělé. Jejich věkové složení (podle údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2009) bylo následující:

do 34 let	4,1 %
35–44 let	15,2 %
45–54 let	34,4 %
55–64 let	33,9 %
65 let a více	12,4 %

U praktických lékařů pro dospělé bylo registrováno 7,9 milionu osob. V průměru na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé připadlo 1 620 registrovaných pacientů. Nej hustší síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nejnižší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře) je dlouhodobě v Hl. m. Praze a Olomouckém kraji (méně než 1 500 registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře vykázal kraj Středočeský (1 795), dále kraje Ústecký, Liberecký, Pardubický a Vysočina (všechny přes 1 700). Rozdíl mezi maximální a minimální krajskou hodnotou tohoto ukazatele činil 348 pacientů.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 37,462 milionu vyšetření-ošetření. V porovnání s rokem 2009 došlo k poklesu počtu ošetření o 1,1 milionu, což je o 2,9 % (v období 2009/2008 byl pokles 4,6 %). V návštěvní službě bylo provedeno 2,5 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly v průměru 5,6 % z celkového počtu ošetření-vyšetření.

Na 1 registrovaného pacienta připadlo v průměru 4,7 návštěv praktického lékaře za rok (4,9 v roce 2009). Krajské hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 4,0 návštěv v Hl. m. Praha do 5,1 v krajích Jihočeském, Královéhradeckém a Zlínském.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo sledováno (bez ohledu na to, zda pacienta pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo lékař specialista) pro hypertenzní onemocnění 1,707 milionu pacientů, pro ischemické nemoci srdeční 773,0 tisíce, z toho pro infarkt myokardu 83,5 tisíce, a z důvodu cévních nemocí mozku 255,6 tisíce pacientů. Z důvodu obezity bylo sledováno 938,8 tisíce pacientů. Za obezní pacienty jsou považováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m²) je roven nebo větší 30.

Ve sledovaném roce byla nově diagnostikována hypertenzní nemoc u 130,7 tisíce pacientů, ischemická choroba srdeční u 56,3 tisíce pacientů a cévní nemoci mozku u 26,0 tisíce pacientů. U 71,4 tisíce pacientů byla nově zjištěna obezita.

Závěr:

Zajištění primární péče o dospělé pacienty je v České republice dlouhodobě bez výraznějších změn, počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé se pohybuje kolem 1 600 pacientů. V roce 2010 došlo k poklesu počtu ošetření-vyšetření o 2,9 %, počet návštěv na 1 registrovaného pacienta se snížil ze 4,9 v roce 2009 na 4,7. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů pro dospělé signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče. Ke konci roku 2009 tvořili praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 46,3 %, z toho ve věku 65 a více let 12,4 %.

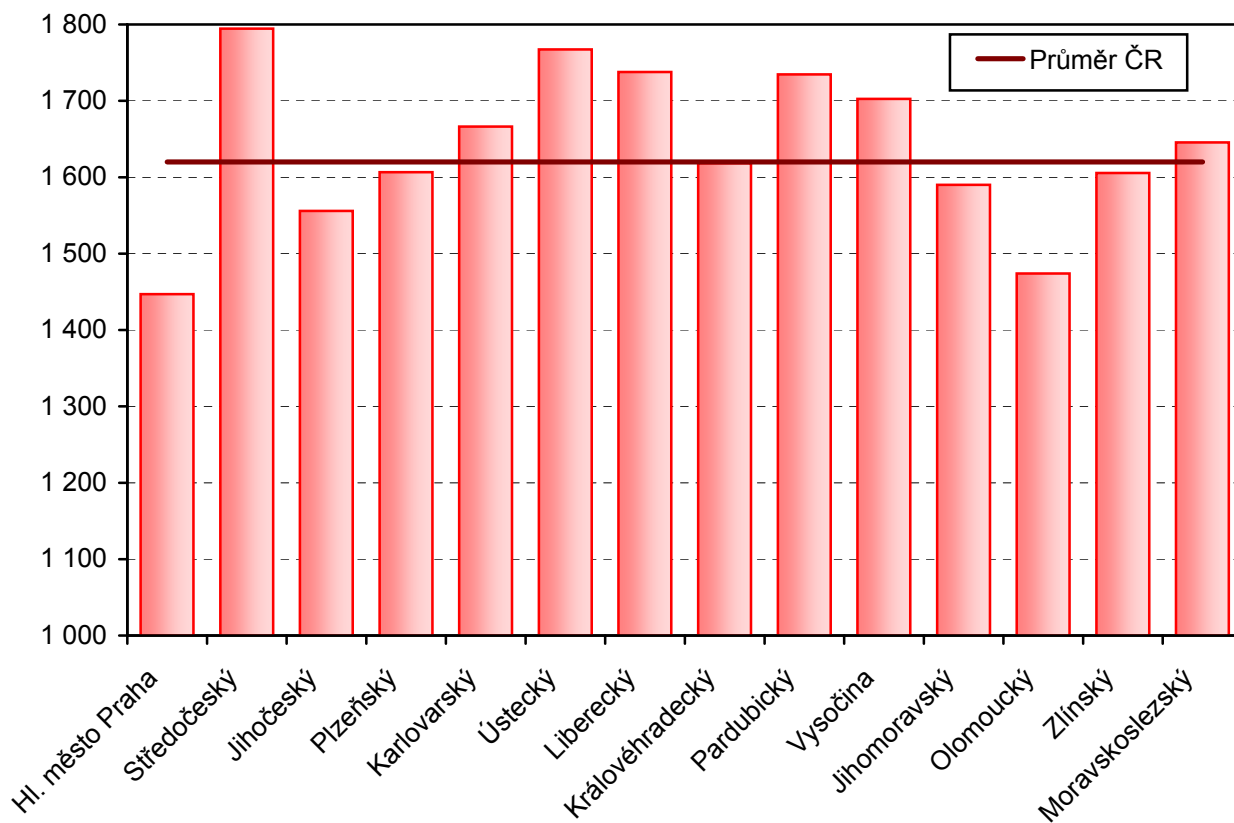
Vypracovala: Ing. Miloslava Chudobová

Tab. 1: Činnost praktických lékařů pro dospělé

Kraj / ČR	Lékaři (přepočtený počet) ¹⁾	Počet ošetření-vyšetření		Preventivní prohlídky v % z celkového počtu ošetření- vyšetření	Počet registrovaných pacientů na 1 lékaře
		na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta		
Hl. město Praha	763,22	5 763,2	4,0	6,5	1 447
Středočeský	513,10	8 337,0	4,6	5,3	1 795
Jihočeský	338,90	7 981,5	5,1	5,5	1 556
Plzeňský	287,93	7 218,4	4,5	5,5	1 607
Karlovarský	141,24	7 839,4	4,7	5,1	1 666
Ústecký	388,57	8 589,7	4,9	6,2	1 767
Liberecký	202,78	8 618,5	5,0	5,6	1 738
Královéhradecký	301,11	8 252,6	5,1	4,7	1 618
Pardubický	232,88	8 627,4	5,0	4,8	1 735
Vysočina	235,36	8 159,0	4,8	5,1	1 703
Jihomoravský	600,34	8 028,4	5,0	5,1	1 590
Olomoucký	362,85	7 192,9	4,9	6,8	1 474
Zlínský	302,48	8 259,5	5,1	5,3	1 606
Moravskoslezský	627,57	7 219,7	4,4	6,2	1 646
ČR	5 298,33	7 647,8	4,7	5,6	1 620

¹⁾ Zdroj dat: Registr zdravotnických zařízení

**Počet registrovaných pacientů
na 1 praktického lékaře pro dospělé v roce 2010**

Tab. 2: Pacienti s vybraným chronickým onemocněním na 1 000 registrovaných pacientů v evidenci praktického lékaře pro dospělé *)

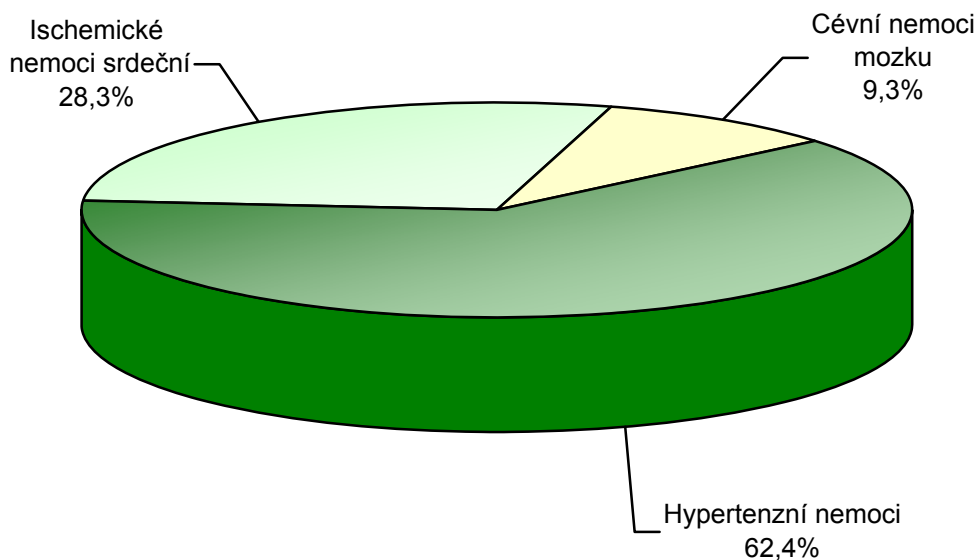
Území	Pacienti s vybraným chronickým onemocněním na 1 000 registrovaných pacientů				
	obezita	hypertenzní nemoci (I10–I15)	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku (I60–I69)
			celkem (I20–I25)	z toho infarkt myokardu (I21–I22)	
Hl. město Praha	122,8	213,8	102,8	8,8	36,9
Středočeský	124,3	218,2	102,0	10,7	31,3
Jihočeský	138,0	224,6	101,4	11,7	32,0
Plzeňský	121,4	217,4	91,2	11,8	29,1
Karlovarský	94,5	191,3	80,9	9,1	21,1
Ústecký	143,6	211,5	96,6	11,0	35,8
Liberecký	133,7	217,6	105,3	15,3	31,1
Královéhradecký	124,3	223,0	88,9	9,8	23,9
Pardubický	127,0	231,6	89,0	10,8	27,1
Vysočina	96,2	213,4	100,0	9,4	30,9
Jihomoravský	109,3	207,0	92,6	9,9	35,8
Olomoucký	101,7	206,6	90,2	8,8	32,5
Zlínský	136,8	223,3	111,0	10,1	38,5
Moravskoslezský	90,1	212,4	97,7	11,8	29,6
ČR	118,3	215,0	97,4	10,5	32,2

Tab. 3: Procento pacientů s nově zjištěným vybraným chronickým onemocněním z celkového počtu pacientů s vybraným chronickým onemocněním *)

Území	Procento pacientů s nově zjištěným vybraným chronickým onemocněním				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
Hl. město Praha	6,8	8,3	7,0	16,6	8,3
Středočeský	8,0	8,3	7,4	16,8	10,1
Jihočeský	6,9	7,5	7,4	18,6	10,4
Plzeňský	7,6	7,8	7,8	16,9	10,3
Karlovarský	7,3	7,4	6,0	17,8	9,9
Ústecký	8,4	9,6	9,3	19,9	10,3
Liberecký	13,9	7,3	8,1	19,7	10,7
Královéhradecký	8,8	7,9	7,6	15,1	10,8
Pardubický	4,9	5,9	6,6	14,8	10,4
Vysočina	6,0	7,2	6,2	19,7	10,7
Jihomoravský	7,2	7,6	7,4	18,3	10,4
Olomoucký	7,6	7,4	7,1	20,0	11,2
Zlínský	6,4	6,3	6,5	20,1	10,2
Moravskoslezský	7,8	7,1	6,7	16,0	10,9
ČR	7,6	7,7	7,3	17,7	10,2

*) Uvedeni všichni pacienti s vybraným chronickým onemocněním z registrovaných pacientů u praktického lékaře, bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo odborný lékař

Struktura pacientů s vybraným onemocněním oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Pacienti s vybraným onemocněním oběhové soustavy na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

